

Center for
Research and
Policy
Making

ПРЕДЛОГ МЕРКИ НА ГРАЃАНСКО ОПШТЕСТВО ЗА НАЦИОНАЛНИОТ АКЦИСКИ ПЛАН ЗА ОТВОРЕНА ВЛАДА 2016-2018

(нацрт од 21.03.2016)

**ПРЕДЛОГ МЕРКИ НА ГРАЃАНСКО ОПШТЕСТВО ЗА НАЦИОНАЛНИОТ АКЦИСКИ ПЛАН ЗА
ОТВОРЕНА ВЛАДА 2016-2018
(нацрт од 21.03.2016)**

Во Март 2016 година започна процесот за подготовка на Националниот акциски план за отворена влада (2016-2018 година) во рамки на глобалната иницијатива „Отворено владино партнерство (ОВП)“ што го предводат Министерството за информатичко општество и администрација (МИОА), како институција задолжена за координација од страна на владата и Центарот за истражување и креирање политики (ЦИКП) како организација која го предводи вклучувањето на граѓанското општество (сите невладини актери, НВО, бизнис заедница, академската заедница и интересни групи).

Во текот на месецот Март ЦИКП го помогна вклучувањето на вкупно 110 претставници на НВО, бизнис заедницата, научната заедница и интересните групи во процесот на ко-создавање на Националниот акциски план за отворена влада (2016-2018 година). Методот кој ЦИКП го примени е работилници за градење на коалиции околу предизвиците со кои Македонија се соочува и заложбите кои новиот акциски план за ОВП треба да ги содржи за да одговори на тие предизвици.

Настан	Датум и место	Опис на настанот
Работилница 1: Транспарентност и отчетност	03.03.2016 ЕУ инфо центар 10:00-14:00	Оваа работилница ќе биде посветена на темата за транспарентност и отчетност. Има за цел да идентификува заложби и мерки кои ќе промовираат (1) поголема вклученост на граѓаните во креирањето политики, (2.1) фискална транспарентност на националниот буџет и (2.2) поголема контрола врз меѓународната помош/донации, (3) транспарентни јавни набавки, (4) систематско мониторирање и евалуација на владините политики, (5) спречување на корупција, (6) градење на системи на интегритет, (7) управување со конфликти на интереси.
Работилница 2: Слобода на информации и отворени податоци	09.03.2016 ЕУ инфо центар 10:00-14:00	Фокусот на оваа работилница ќе биде слободата на информации и објавување на отворени податоци кои ќе служат за социјалното и економското добро. На оваа работилница ќе се дискутираат и идентификуваат заложби и мерки кои ќе го подобрат (1) пристапот до слобода на информации и заштита на свиркачи. Исто така, ќе се остави простор за мерки кои целат кон достапност до (2) податоци за корпорации, (3) податоци за земјоделство, (4) јавни трошоци на болници, училишта итн. и (5) програми за намалување на сиромаштијата, поддршка на лицата со попреченост итн. Би сакале да ја поттикнеме ИТ заедницата да се приклучи кон овие активности и ги охрабруваме нивните иновативни пристапи за поголема достапност на информации од јавниот сектор и нивно

Овој настан е подржан од Програмата за развој на Обединетите Нации (УНДП), во рамки на проектот финансиран од Европската унија: „Застапување за отворена влада: поставување на агендата на граѓанското општество и мониторирање на владините акциски планови“. Изнесените ставови за време на настанот не секогаш ги одразуваат мислењата и ставовите на донаторите.

		повторно искористување за комерцијални и некомерцијални причини.
Работилница 3: Ефективни јавни услуги и добро владеење на локално ниво	16.03.2016 ЕУ инфо центар 10:00-14:00	Оваа работилница ќе се фокусира на идентификување на заложби и мерки за (1) испорака на јавни услуги – предлагање на мерки кои можат да го подобрат квалитетот на образованието, здравството, социјалната состојба итн. Имајќи предвид дека во фокусот се јавните услуги, на работилницата ќе можат да се разгледуваат препораки и мерки за (2) владеење на локално ниво, каде со сè поголем дел од услугите управуваат општините. Други теми кои ќе се дискутираат на оваа работилница се (3) родова еднаквост, (4) заштита на животната средина, (5) енергетска ефикасност и (6) заштита на потрошувачи.

Резултатот на трите работилници за градење на коалиции се следните предлог мерки кои се прикажани табеларно.

Предлог мерки од Тематски состаноци	
Учество во креирање на политики (централно ниво)	
Предлог од : Граѓански организации, приватен сектор и други заинтересирани страни	Национален совет за родова рамноправност Институт за човекови права
Лице за контакт	Савка Тодоровска Мирослав Драганов
Email	
Телефон	
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската	<ul style="list-style-type: none"> Во моментот ниту Владата има база на невладини организации поделени по секторите по кои работат, ниту НВО секторот има кластери. Тоа оневозможува Владата лесно и директно да ги вклучи невладините организации во првата фаза на процесот на креирање политики, а НВО да учествуваат во идентификација на проблемот, креирање на решенијата. На овој начин би се олеснила и комуникацијата меѓу ГО кои се занимаваат со слични/исти тематски. Недостасува систем за следење и евалуација на спроведувањето на политиките Нема заштитник на женски права на национално ниво

Овој настан е подржан од Програмата за развој на Обединетите Нации (УНДП), во рамки на проектот финансиран од Европската унија: „Застапување за отворена влада: поставување на агендата на граѓанското општество и мониторирање на владините акциски планови“. Изнесените ставови за време на настанот не секогаш ги одразуваат мислењата и ставовите на донаторите.

	<ul style="list-style-type: none"> Жените не се затапени во извршните и надзорните одбори на претпријатијата Документите кои се објавуваат електронски во пдф форма неможат нивни делови да бидат пребарувани на интернет
Главна цел	<ul style="list-style-type: none"> Политиките да бидат основани на докази. Да се овозможи полесен пристап на релевантни НВОа во најраните фази на процесот креирање политики Да се овозможи граѓанско учество во следењето и евалуацијата на политиките Да се овозможи пристап до информации на граѓаните
Кус опис на обврската	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Создавање на секторски бази со податоци на Невладини организации и организации / кластери ➤ Вклучување на НВО во работни групи ➤ Воведување на систем на мониторинг и евалуација на политиките преку донесување на методологија за M&E, развој на генеричка обука, обучување на државната служба за следење и евалуација и воспоставување на одделенија за следење и евалуација на политиките во секое министерство ➤ Назначување на еден од заменик народните правобранители за Омбудсман за жени/ски права ➤ Измена на закон за трговски друштва и воведување на квоти 40% за жени во управните и надзорните одбори на претпријатијата ➤ Измена на законот за отворени податоци и регулирање на законска обврска сите документи кои институциите на централно илокално ниво ги објавуваат да го сторат тоа во отворен формат а не пдф
Предизвик на ОВП опфатен со обврската	Граѓанско учество
Важност	По кластерирањето на НВО во кластери, ќе се олесни процесот за нивно вклучување во работни групи при развој на нови политики
Амбиција	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Кластери на невладини организации ➤ Невладини организации ➤ 40% жени во надзорните и управните одбори на претпријатијата

Овој настан е подржан од Програмата за развој на Обединетите Нации (УНДП), во рамки на проектот финансиран од Европската унија: „Застапување за отворена влада: поставување на агендата на граѓанското општество и мониторирање на владините акциски планови“. Изнесените ставови за време на настанот не секогаш ги одразуваат мислењата и ставовите на донаторите.

Предлог мерки од Тематски состаноци	
Граѓанско учество во креирање на политики (локално ниво)	
Предлог од : Граѓански организации, приватен сектор и други заинтересирани страни	Женска Акција Институт за човекови права ЦИКП Скопје SDC Извор Кратово
Лице за контакт	Драгица Милошевска Мирослав Драганов Кристина Хаџивасилева Марија Ристеска Милош Димитровски
Email	
Телефон	
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската	<ul style="list-style-type: none"> Според Законот за еднакви можности (ЗЕМ) секоја општина треба да назначи координатор за еднакви можности и да формира Комисија за еднакви можности (КЕМ). Најчесто општините формираат КЕМ и после основачкиот состанок истата не се среќава и не превзема никакви активности иако според ЗЕМ е потребно да усвои и спроведе Годишен акциски план за еднакви можности. Според Законот за локална самоуправа цензусот за референдум е 20% од вкупниот број на жители што прави овој механизам на директно граѓанско учество во процесот на донесување одлуки на локално ниво да не се искористи Законот за локална самоуправа не дефинира рок во кој локалната самоуправа ќе одговори на граѓанските иницијативи Законот за локална самоуправа предвидува повеќе форми на консултација со јавноста како на пример форумите во заедницата, но нивната оддржливост е ставена во прашање, а на општините им недостасуваат процедури за јавни консултации (особено механизми за вклучување на жени во консултативни процеси) и капацитетите за дигитализирање на јавните консултации на

Овој настан е подржан од Програмата за развој на Обединетите Нации (УНДП), во рамки на проектот финансиран од Европската унија: „Застапување за отворена влада: поставување на агендата на граѓанското општество и мониторирање на владините акциски планови“. Изнесените ставови за време на настанот не секогаш ги одразуваат мислењата и ставовите на донаторите.

	локално ниво
Главна цел	<ul style="list-style-type: none"> • Да се овозможи полесен пристап на релевантни НВОа во креирањето и спроведувањето на акцискиот план за еднакви можности • Да се овозможи полесно директно граѓанско учество преку локален референдум • Да се направи механизмот граѓански иницијативи поефективен • Да се унапредат јавните консултации на локално ниво со воведување на родов пристап и дигитализација на консултациите
Кус опис на обврската	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Вклучување на ГО во дефинирање на акциски планови и воведување на родов пристап во локални програми ➤ Вклучување на НВО во следење на спроведувањето ➤ Намалување на цензусот за локален референдум од 20% на 10% ➤ Воведување на рок на одговор на граѓански иницијативи ➤ Изработка на процедури за јавни консултации, со посебни родово одговорни формулари за идентификација на различните потреби и приоритети ➤ Користење на електронски алатки за јавни консултации на локално ниво ➤ Вклучување на НВОа во подготовка и следење на спроведување на План за управување за заштитените подрачја ➤ Измена на закон за локална самоуправа и регулирање на форумите во заедницата како задолжителна форма на граѓанско учество на локално ниво
Предизвик на ОВП опфатен со обврската	Граѓанско учество
Важност	Граѓанско учество во креирање политики на локално ниво

Овој настан е подржан од Програмата за развој на Обединетите Нации (УНДП), во рамки на проектот финансиран од Европската унија: „Застапување за отворена влада: поставување на агендата на граѓанското општество и мониторирање на владините акциски планови“. Изнесените ставови за време на настанот не секогаш ги одразуваат мислењата и ставовите на донаторите.

Амбиција	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Акциски планови за еднакви можности во 7 општини креирани и спроведени со граѓанско учество ➤ Измена на законот за локална самоуправа ➤ Процедура за јавни консултации; водич; пилот јавни консултации со користење на е-платформи во 3 општини ➤ Подготовка на План за управување со заштитено подрачје 'Куклица' Кратово
----------	---

Предлог мерки од Тематски состаноци	
Добро владеење на локално ниво / Ефективни јавни услуги	
Предлог од : Граѓански организации, приватен сектор и други заинтересирани страни	Институт за човекови права KU.com ГИЗ ОРФ СОС детско село ЕСЕ Национален совет за родова рамноправност
Лице за контакт	Мирослав Драганов Сашко Крстевски ???? Васка Драшковиќ Дарко Антиќ Савка Тодоровска
Email	
Телефон	
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската	<ul style="list-style-type: none"> • Нема централно место на информации за одговорни лица кои решаваат права, даваат информации или доставуваат услуга • Граѓаните шетаат од една до друга институција, немаат повратна информација за до каде е и кој го разгледува нивниот случај (решавање на право или доставување на услуга) • Потребите од јавни услуги расте, а државата нема интерес да навлегува во определени области – јавно приватно партнерство и социјално претприемништво се ниско развиени • Граѓаните неможат да проверат дали вистинските

Овој настан е подржан од Програмата за развој на Обединетите Нации (УНДП), во рамки на проектот финансиран од Европската унија: „Застапување за отворена влада: поставување на агендата на граѓанското општество и мониторирање на владините акциски планови". Изнесените ставови за време на настанот не секогаш ги одразуваат мислењата и ставовите на донаторите.

	<p>услуги се доставени</p> <ul style="list-style-type: none"> Законот за локална самоуправа не предвидува казни за неодржување на состаноци / неактивност на КЕМ и КОМЗ
Главна цел	<ul style="list-style-type: none"> Да се овозможи полесен пристап на граѓаните до јавните услуги Поефективно доставување на услуги ГО да доставуваат услуги ГО да учествува во следење и евалуација на доставените услуги на локално ниво
Кус опис на обврската	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Измена на закон за локална самоуправа со воведување на обврска општините да ги ажурираат веб страниците со контакт информации за лицата кои се одговорни за определена информација, решавање на права, доставување на услуги и воведување на санкции за општините кои нема да ја почитуваат обврската ➤ Воспоставување на фидбек механизам преку креирање на апликација за пријавување на проблеми со комунални услуги и добивање на фидбек ➤ Воспоставување на е-општина (апликација каде секој граѓанин доставува барање, а комуникацискиот систем обезбедува одговор на истото) ➤ Донесување на подзаконски акти со кои ќе се утврдат стандарди, лиценцирање, доставување на услуги од страна на ГО, контрола на квалитет ➤ Воведување на социјална ревизија со измена на законот за внатрешна ревизија и развој на методологија, и обука на граѓани/извршители на социјална ревизија ➤ Измена на закон за локална самоуправа и воведување на санкции за општините кои нема да одржат најмалку 5 состаноци на КЕМ и КОМЗ
Предизвик на ОВП опфатен со обврската	<p>Пристап до информации Граѓанско учество</p>
Важност	<p>Граѓанско учество во доставување на услуги на локално ниво</p>

Овој настан е подржан од Програмата за развој на Обединетите Нации (УНДП), во рамки на проектот финансиран од Европската унија: „Застапување за отворена влада: поставување на агендата на граѓанското општество и мониторирање на владините акциски планови“. Изнесените ставови за време на настанот не секогаш ги одразуваат мислењата и ставовите на донаторите.

Амбиција	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 30% од општините имаат објавено контакт информации за даватели на услуги, чувачи на информации и решавачи на права ➤ Измена на законот за локална самоуправа ➤ Процедура за давање фидбек ➤ Една онлајн апликација за комунални работи ➤ Онлајн апликација е-општина дизајнирана ➤ Трансформација на системот на давање на услуги и вклучување на ГО како даватели на услуги (социјално претприемништво) – доставување на една социјална услуга од страна ГО ➤ Пилотирани 5 социјални ревизии на 5 социјални програми
----------	--

Предлог мерки од Тематски состаноци	
Фискална транспарентност	
Предлог од : Граѓански организации, приватен сектор и други заинтересирани страни	ЕСЕ УНДП ЦИКП Скопје Национален совет за родова рамноправност
Лице за контакт	Дарко Антиќ Соња Трајанова Марија Ристеска Савка Тодоровска
Email	
Телефон	
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската	<ul style="list-style-type: none"> • Нема национални стандарди за фискална транспарентност • Нема граѓански буџет на централно и локално ниво • Не се објавува полугодишен извештај за спроведувањето на буџетот на РМ • Оневозможен е пристапот до информации за буџетските приходи, расходи и трансфери на корисниците на трезорските сметки • Родово одговорно буџетирање се применува само во пилот министерства и пилот општини
Главна цел	<ul style="list-style-type: none"> • Да се обезбеди добро управување со јавните

Овој настан е подржан од Програмата за развој на Обединетите Нации (УНДП), во рамки на проектот финансиран од Европската унија: „Застапување за отворена влада: поставување на агендата на граѓанското општество и мониторирање на владините акциски планови“. Изнесените ставови за време на настанот не секогаш ги одразуваат мислењата и ставовите на донаторите.

	финансии <ul style="list-style-type: none"> • Да се обезбеди пристап на граѓаните до буџетските информации • Унапредување на фискалната транспарентност и отчетност • Да се воведат родов пристап во буџетирањето
Кус опис на обврската	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Развој на национални стандарди за фискална транспарентност според ГИФ и ММФ ➤ Развој на апликација за граѓански буџет на локално ниво ➤ Објавен полугодишен извештај на спроведувањето на буџетот во број на јавни гласила и учество на ГО во дисеминацијата на извештајот ➤ Измени и дополнувања на упатството за трезорско работење со бришење на точка 23 од дел IV ➤ Измена на упатството за начинот на трезорско работење на ФЗО со бришење на точка 22 од дел IV ➤ Да се воведат родово одговорно буџетирање како задолжително на централно и локално ниво преку измена на Закон за буџети
Предизвик на ОВП опфатен со обврската	Граѓанско учество Пристап до информации
Важност	Пристап до буџетски информации на граѓаните
Амбиција	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 30% од општините имаат објавено граѓански буџет на својата веб страна ➤ Подготвени национални стандарди за фискална транспарентност ➤ Објавен полугодишен извештај за трошоци на буџетот ➤ Изменето упатство за трезорско работење ➤ Изменето упатство за трезорско работење на ФЗО ➤ 30% од буџетот (на централно и локално ниво) се одделува за постигнување на родово одговорни цели

Предлог мерки од Тематски состаноци

Овој настан е подржан од Програмата за развој на Обединетите Нации (УНДП), во рамки на проектот финансиран од Европската унија: „Застапување за отворена влада: поставување на агендата на граѓанското општество и мониторирање на владините акциски планови“. Изнесените ставови за време на настанот не секогаш ги одразуваат мислењата и ставовите на донаторите.

Јавни набавки	
Предлог од : Граѓански организации, приватен сектор и други заинтересирани страни	
Лице за контакт	
Email	
Телефон	
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската	<ul style="list-style-type: none"> • Договорите за јавни набавки не се достапни, граѓаните не знаат до каде е процесот на нивно извршување • Граѓаните /бизнисите не можат да коментираат на тендерските документации / тие се недостапни за јавноста до моментот на објавување на тендерот • Граѓаните неможат да вршат надзор врз јавните набавки
Главна цел	<ul style="list-style-type: none"> • Да се обезбеди добро управување со јавните финансии • Да се обезбеди пристап на граѓаните до информации врзани со јавните набавки
Кус опис на обврската	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Воведување на отворени договори, изработка на апликација која ќе ги направи договорните информации јавни, па граѓаните ќе може да следат како договорот за јавна набавка се спроведува ➤ Измена на Закон за јавни набавки и воведување на член за задолжително објавување на тендерската документација и давање на рок во кој заинтересираните фирми ќе имаат можност за коментирање на документацијата за тендери повисоки од 130.000 евра ➤ Измена на закон за јавни набавки и воведување на градација за непочитување на истиот
Предизвик на ОВП опфатен со обврската	Пристап до информации Граѓанско учество
Важност	Пристап до буџетски информации на граѓаните

Овој настан е подржан од Програмата за развој на Обединетите Нации (УНДП), во рамки на проектот финансиран од Европската унија: „Застапување за отворена влада: поставување на агендата на граѓанското општество и мониторирање на владините акциски планови“. Изнесените ставови за време на настанот не секогаш ги одразуваат мислењата и ставовите на донаторите.

Амбиција	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 10% од институциите / локалните самоуправи вовеле отворени договори ➤
----------	--

Предлог мерки од Тематски состаноци	
Корупција, конфликт на интереси и системи на интегритет	
Предлог од : Граѓански организации, приватен сектор и други заинтересирани страни	
Лице за контакт	
Email	
Телефон	
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската	<ul style="list-style-type: none"> • Нема методологија за анализи на ризици од корупција (вклучително и кај локалните самоуправи) • Усвоени се етички кодекси но нема механизам за нивно ставање во сила • Непостои пракса за објавување на неподобните економски оператори
Главна цел	<ul style="list-style-type: none"> • Да се обезбеди добро управување • Да се обезбеди целосна отвореност на носителите на јавна функција
Кус опис на обврската	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Секоја општина да воведо советник / раководител за интегритет ➤ Граѓанските организации систематски да следат како се спроведуваат етичките кодекси за добро управување на локално ниво ➤ Да се воведо алатката соочување ➤ Сите институции да објават листа на неподобни економски оператори заради конфликт на интереси

Овој настан е подржан од Програмата за развој на Обединетите Нации (УНДП), во рамки на проектот финансиран од Европската унија: „Застапување за отворена влада: поставување на агендата на граѓанското општество и мониторирање на владините акциски планови“. Изнесените ставови за време на настанот не секогаш ги одразуваат мислењата и ставовите на донаторите.

Предизвик на ОВП опфатен со обврската	Пристап до информации Одговорност на носителите на јавни функции
Важност	
Амбиција	➤

Предлог мерки од Тематски состаноци	
Слободен пристап до информации	
Предлог од : Граѓански организации, приватен сектор и други заинтересирани страни	МЦЕО БИРН ИДСЦ
Лице за контакт	Диана Жупаноска Ристе Змејкоски Миша Поповиќ
Email	
Телефон	
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската	<ul style="list-style-type: none"> • Долг рок за одговор по барања за пристап до информации од јавен карактер • Имателите на информации од јавен карактер не објавуваат доволно информации на своите веб страници
Главна цел	<ul style="list-style-type: none"> • Да се обезбеди пристап до информации • Проактивно објавување на институциите
Кус опис на обврската	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Кратење на рокот за одговор од имателите на информации од 30 на 15 дена. Подразбира законски измени затоа што рокот е пропишан во Законот за пристап до информации од јавен карактер. (Во однос на намалување на деновите за доставување на информација до барателите на информациите од страна на имателите, треба да се потенцира или да се најдат механизми за доставување на информациите и по електронски пат. Оваа опција постои но имателите на информациите ретко ја користат, па често дур се

Овој настан е подржан од Програмата за развој на Обединетите Нации (УНДП), во рамки на проектот финансиран од Европската унија: „Застапување за отворена влада: поставување на агендата на граѓанското општество и мониторирање на владините акциски планови“. Изнесените ставови за време на настанот не секогаш ги одразуваат мислењата и ставовите на донаторите.

	<p>достават информациите поминуваат и повеќе од 30 дена. Со намалување на рокот на 15 дена, и користење на електронскиот пат како начин за достава на информациите, ќе се зголеми ефикасноста во доставувањето на информациите.)</p> <p>➤ Институциите (неколку пилот општини) да се обврзат на своите страни да објавуваат информации кои ја засегнуваат јавноста, а кои веќе биле побарани од нив, преку ЗСПИЈК</p>
Предизвик на ОВП опфатен со обврската	<p>Пристап до информации Транспарентност</p>
Важност	
Амбиција	<p>➤ 30% од институциите ги објавиле информациите побарани преку барање до пристап до информации од јавен карактер</p>

Предлог мерки од Тематски состаноци

Отворени податоци

Предлог од : Граѓански организации, приватен сектор и други заинтересирани страни	Слободен Софтвер Македонија
Лице за контакт	Баже Петрушев
Email	b.petrushev@gmail.com
Телефон	077 650 344
Состојба или проблем што се опфаќа со обврската	<ul style="list-style-type: none"> • На порталот otvorenipodatoci.gov.mk не постои назнака на лиценца за достапните податочни сетови • Постојат регулативи кои даваат можност на некои институции да ги изменуваат објавените податочни сетови 'наместо' (in-place). Ова се коси со принципот на постојаност

Овој настан е подржан од Програмата за развој на Обединетите Нации (УНДП), во рамки на проектот финансиран од Европската унија: „Застапување за отворена влада: поставување на агендата на граѓанското општество и мониторирање на владините акциски планови“. Изнесените ставови за време на настанот не секогаш ги одразуваат мислењата и ставовите на донаторите.

	(permanence), имено, клучно е отворените податоци да останат отворени и неизменети засекогаш.
Главна цел	Назначување на лиценци на податочните сетови
Кус опис на обврската	<ul style="list-style-type: none"> - Сопствениците (owners) на податочните сетови треба да назначат лиценца на истите - Типот на лиценца мора да биде во отворен, пр. CreativeCommons - Да се лоцираат законите и подзаконските акти кои овозможуваат отстранување, повлекување и измена 'наместо' врз отворените податоци и овие одредби да се отстранат.
Предизвик на ОВП опфатен со обврската	
Важност	<ul style="list-style-type: none"> • Назначувањето на лиценца е основен принцип на отворените податоци. • Корисниците секогаш треба да ги знаат условите за користење на достапните податоци, и овие услови треба да бидат наведени во лиценца. • Принципот на постојаност е еден од главните столбови на отвореноста. Без разлика дали податоците се користат за академски, граѓански или бизнис проекти, често се појавува потреба за крос-референцирање или пре-проверка на податоците. Затоа е клучно, еднаш објавени, податоците да останат таму неизменети засекогаш.
Амбиција	➤

Овој настан е подржан од Програмата за развој на Обединетите Нации (УНДП), во рамки на проектот финансиран од Европската унија: „Застапување за отворена влада: поставување на агендата на граѓанското општество и мониторирање на владините акциски планови“. Изнесените ставови за време на настанот не секогаш ги одразуваат мислењата и ставовите на донаторите.

